

I. Voorstelling en korte historiek van de instelling

‘Humival’ (afkorting van Huisvesting Mindervaliden) werd als vzw opgericht op **16 mei 1976** met als doelstelling 'de studie, oprichting, organisatie en werking van, evenals de hulp bij de huisvesting voor mindervaliden in het Meetjesland'. Vandaag wordt het doel omschreven als ‘De vereniging heeft tot doel zich op deskundige wijze in te zetten voor aangepaste huisvesting, woonvoorzieningen, zorg en dagbesteding voor personen met een beperking’.

- Erkenningen

1. Tehuis werkenden.

Opgericht in **1984** in Sleidinge voor 10 personen met een verstandelijke beperking doch met voldoende zelfredzaamheid en werkend in een beschutte werkplaats, is het **Gezinsvervangend tehuis** sinds september **1995** geïntegreerd in het tehuis niet-werkenden in Waarschoot en erkend voor 5 personen na een reconversie van 5 plaatsen naar het stelsel tehuis niet-werkenden (bezigheid).

2. Tehuis niet-werkenden.

Gevestigd in Waarschoot sinds **1988** als instelling voor 20 ‘niet-werk bekwame’ personen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking, is het tehuis vandaag erkend voor de permanente opvang voor 38 personen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking: 22 personen onder het stelsel van **nursingstehuis** en 16 personen onder het stelsel van **bezigheids-tehuis**.

3. Dagcentrum.

Gestart in **1991** met een erkenning van 5 personen, is het dagcentrum vandaag officieel erkend voor 10 ‘niet-werkbekwame’ personen met een verstandelijke en/of meervoudige *beperking*. Omwille van mogelijkheid tot deeltijdse opvang en de berekeningswijze voor het aantal aanwezigen worden er vandaag 14 gebruikers opgevangen waarvan 10 voltijds en 4 deeltijds.

Humival is officieel erkend voor **53 voltijdse plaatsen** voor volwassen personen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking die bij voorkeur afkomstig zijn uit het Meetjesland. Tegenwoordig worden er 57 gebruikers met een beperking opgevangen.

- Dienst Inclusieve Ondersteuning (DIO).

Humival biedt vanaf 2012 2 huizen aan waar 5 gebruikers met een persoonsvolgend convenant (PVC) beschermd wonen, geïntegreerd wonen en woonondersteuning opvang kunnen krijgen.

- RTH : rechtstreeks toegankelijke hulp

Humival biedt vanaf 2013 in het kader van rechtstreeks toegankelijke hulp zowel ambulante als mobiele ondersteuning aan, alsook dagbesteding, mobiele en ambulante outreach. Dit gebeurt in het kader van een samenwerkingsverband tussen alle diensten en voorzieningen uit

het Meetjesland. Aanmeldingen via de pennenhouder, de Tandem VZW. Dit is voor mensen die nog geen VAPH ondersteuning krijgen maar wel met (een vermoeden) van beperking.

Contactgegevens

Humival

Nijverheidsstraat 9

9950 Waarschoot

tel. 09/378.04.11 fax 09/377.22.01

info@humival.be

www.VZW-Humival.be

Telefonisch bereikbaar tijdens de kantooruren

Contactpersonen: Marc Sercu (directeur) – Marleen Geerinckx (administratie)

II. Organisatie

Zie **organisatieschema** in bijlage.

De 43 personen van het **tehuis niet-werkenden** (38 personen) en **tehuis werkenden** (5 personen) worden onderverdeeld in **3 leefgroepen van 14 of 15 personen**.

Eén 'gemengde leefgroep' (personen van het tehuis werkenden en een aantal personen van het tehuis niet-werkenden) en twee 'gemengde leefgroepen' (personen van het bezigheidstehuis en het nursingstehuis binnen het stelsel van het tehuis niet-werkenden).

Begin **2007** werden er 6 extra slaapkamers in een **aparte nieuwe vleugel** in gebruik genomen die los staan van de leefgroepen en voorzien zijn voor gebruikers met een grote zelfredzaamheid. Hoewel deze gebruikers blijven behoren tot een van de drie bovenvermelde leefgroepen, vormen zij ook een aparte woonentiteit met begeleiding van een eigen begeleidingsteam 's avonds van 17u tot 's morgens 8u. Overdag sluiten zij aan bij de leefgroepswerking of gaan uit werken in een beschutte werkplaats of krijgen een aanbod binnen begeleid werk of enclavewerk.

De **werking van het tehuis niet-werkenden** wordt de voormiddag onderverdeeld in een 'leefgroepwerking' (onderhoud, projectwerking en individuele activiteiten) en de werking van de 'activiteitengroep tehuis' (leefgroepoverstijgend): de beleving, de structuurwerking en de retrowerking. In de namiddag is er de **namiddagwerking** (leefgroepoverstijgend). Deze bestaan uit de **productateliers** (bakatelier, kaarsenatelier, thema-atelier, en papieratelier), de **belevingsactiviteiten** (snoezelen, crea, expressie), een **ouderenwerking, beweging** (zwemmen, wandelen en sportspelen) en **arbeidsgerichte activiteiten Binnen- en buitenshuis** (begeleid werk, enclavewerk, Klus en Klus +). Er is ook **opvang binnen de leefgroep** voor gebruikers die niet deelnemen aan de activiteiten. Daarnaast zijn er de bijzondere activiteiten op gebied van (leefgroepoverstijgende) **projectwerking, sport en beweging** (donderdagnamiddag) en de **vrije tijd**.

De **werking van het tehuis werkenden** (5 personen) is geïntegreerd in de werking van het tehuis niet werkenden. Overdag gaan een aantal personen werken in een beschutte werkplaats. 's Avonds en in het WE sluiten ze aan bij de werking van het tehuis niet-werkenden. Bij ziekte, verlof, pensionering of werkloosheid wordt er voor de personen uit het tehuis werkenden via het principe zorg op maat een aangepast activiteitenaanbod voorzien binnen de werking van het tehuis niet-werkenden. We zien dat meer en meer gebruikers gebruik maken van dit laatste.

Tot slot is er ook het **dagcentrum** voor 14 personen (officiële erkenning 10 voltijdse plaatsen) in een aparte locatie in de Nijverheidsstraat 20 in Waarschoot. In de voormiddag hebben zij hun aanbod via de **eigen of de (leef)groepoverstijgende activiteitengroepen tehuis** (zie verder onder rubriek activiteitengroepen). In de namiddag worden de deelnemers van het dagcentrum geïntegreerd in het ruime aanbod van **NM-werking**. Extern vervoer brengen deze mensen elke dag op en af. Een aantal mensen neemt deel aan **begeleid werk** of **enclavewerk**. In het WE en op feestdagen is er geen aanbod DC. Daarnaast is het dagcentrum ook dicht tijdens het zomerverlof (2 weken) en de tijdens eindejaar periode (*enkele dagen*).

III. Voorstelling dagelijkse werking binnen de instelling

De dagelijkse werking binnen de voorziening wordt gecentraliseerd rond volgende algemene 'zorgdomeinen'.

1. Verzorging
2. Leefgroepactiviteiten
3. NM-werking
4. Sport en beweging
5. Ontspanning en vrije tijd
6. Projecten levensvorming
7. Activiteitengroepen

1. Verzorging.

Naast de ondersteuning op gebied van de **hygiënische zorg** en de **zelfredzaamheidsprogramma's** wordt er veel aandacht besteed aan de **relationele dimensie** in de zorg (individueel contact met de gebruikers via de verzorging). De individuele ondersteuning van de gebruiker staat hier centraal, rekening houdende met zijn persoonlijke behoeften en noden.

Indien nodig wordt beroep gedaan op externe hulp van de **pedicure, podologe** en de **kapster** voor **specifieke zorgen**. Dit kan zowel binnenshuis als buiten de voorziening.

Een **team van thuisverplegers, huisartsen (2), psychiater, kinesisten (3), orthopedist, tandarts en logopedist** komen van buitenaf en staan in voor de **specifieke (para)medische zorg**. Daarnaast wordt een beroep gedaan op diverse **geneesheren-specialisten** uit **ziekenhuizen** uit de buurt (Gent – Eeklo – Brugge) voor de **bijzondere medische zorgen**.

2. Leefgroepwerking.

Is (in theorie) gebaseerd op 3 peilers:

- **Onderhoudstaken:** met de nodige ondersteuning van de begeleiding staan gebruikers zelf in voor de orde en netheid van de eigen leefgroep (kuisen, afwas, stofzuigen, vegen, bed opmaken, opruimen,...). Een aantal onderhoudstaken worden gedaan door de logistieke dienst (zie onderhoud slaapkamers, kuisen van de ruiten, grote kuis).

- **Orthoprojecten:** hierin wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid van de gebruikers via projecten op het gebied van creativiteit, expressie, levensvorming, beweging en activiteiten buiten de instelling (bv. boodschappen, bezoeken,...).

- **Individuele activiteiten:** hierbij wordt gewerkt met het systeem van **aandachtsbegeleiders** die specifiek individuele activiteiten organiseren bv. kledij aankopen, geschenkje kopen, kast ordenen, contacten onderhouden met de sociale netwerken, externe bezoeken, opmaak, evalueren en bijsturen individuele dienstverleningsovereenkomst, bijhouden inventarislijst persoonlijke goederen, persoonlijk gesprek waar de individuele ondersteuning centraal staat.

3. Namiddagwerking

De NM-activiteiten worden onderverdeeld in 5 grote activiteitengroepen. De groep van de **productateliers**, de **belevingsactiviteiten**, de **ouderen**, de **beweging** en de **arbeidsgerichte activiteiten binnen- en buitenshuis**. Deze activiteiten worden groepsoverstijgend aangeboden aan zowel de gebruikers van het tehuis (niet) werkenden, het dagcentrum als bepaalde gebruikers van de dienst inclusieve ondersteuning. Daarnaast is er ook **opvang** binnen de (leef)groep voor gebruikers die niet deelnemen aan het activiteitenaanbod in de namiddag.

- Productateliers:

Hier staat het **product** centraal. Deelnemers maken een product dat kwalitatief én zinvol is en dat kan verkocht worden. Hier spelen economische principes mee (zie verhouding prijs/kwaliteit, kosten versus opbrengsten). Er is echter geen prestatiedrang. Het ritme en de mogelijkheden/draagkracht van de gebruiker primeert op de noodzaak tot productie.

- * **Bak:** brood bakken, taarten, koekjes, popcorn, marsepein, confituur, choco, desserts maken, groenten en fruit snijden,..... voor eigen gebruik of verkoop.
- * **Kaarsen:** recyclage van oude kaarsen en gieten van nieuwe kaarsen in alle mogelijke maten, vormen en kleuren al of niet op bestelling.
- * **Papier:** recyclage van oud papier, wenskaarten, uitnodigingen, doosjes maken, werken met papier maché in functie van mogelijkheden en interesses bij de deelnemers al of niet op bestelling.
- * **Thema-atelier:** kruiden en groenten kweken, potjes met planten maken, bloemstukjes en andere tuindecoraties maken, vilten al of niet op bestelling. Er wordt ook geëxperimenteerd met klei en gips.

De **atelierproducten** zijn vaak gemaakt op basis van **recyclagemateriaal** (bv. oud papier, kaarsenresten, restjes stof of wol). De producten worden aan de man/vrouw gebracht in de instelling, op standjes tijdens externe feesten of activiteiten of op een van de markten in Waarschoot of de buurt. Reclame voor de producten gebeurt via een strooibriefje die op diverse gelegenheden wordt afgegeven of meegestuurd met de afrekening, via de Nieuwsbrief en via de website. Met de opbrengsten worden dan nieuwe grondstoffen gekocht of kleine investeringen gedaan. Er zijn **folders** voorzien waarin het aanbod van producten wordt voorgesteld. Wij verwijzen hierbij ook graag naar onze website www.vzw-humival.be.

De atelierverswoordelijken staan in voor de opvolging van de ateliers, de evaluatie van de gebruikers, de verkoop van de producten, de kwaliteitscontrole van de producten, e.d. In principe is er minstens 1 maal per jaar is er een ad hoc vergadering met de atelier-verantwoordelijken.

- **Belevingsactiviteiten:**

Het gaat hier niet om het werken naar een produkt op zich (hoewel dit kan), maar staat het **beleven van de activiteit** centraal. De activiteit moet door de gebruiker als zinvol ervaren worden en bijdragen tot zijn algemene ontwikkeling van zijn persoonlijkheid.

- * **Snoezelen:** de werking is gebaseerd op drie peilers: beleving, creativiteit&expressie en snoezelen. Hier staat het produkt niet centraal, maar is er vooral oog voor het beleven bij gebruiker en het zorgen voor de sfeer. Richt zich vooral naar gebruikers met een meervoudige handicap en nood aan permanente individuele ondersteuning. Naast aandacht voor diverse vormen van massage (bv. Shantala massage) wordt er ook soms gewerkt met klankschalen en werd er in 2012 gestart met een aromatherapie waar het accent op wellness ligt.
- * **Crea:** hier ligt de nadruk op het creatief bezig zijn bv. werken met vingerverf, muziekbeleving, dansen, spelletjes, werken met puzzels, koken, knutselen waarbij het beleven belangrijker is dan het product.
- * **Expressie:** bestaat uit 2 deelactiviteiten: toneel spelen en creatieve werkjes maken (knutselen). Jaarlijks staan zij in voor een toneelvoorstelling op het familiefeest.

- **Ouderen:**

Richt zich in belangrijke mate naar de **oudere gebruikers** of gebruikers met beperkingen op fysiek vlak omwille van gezondheidsredenen. Een aantal activiteiten gaan door in samenwerking met Woon- en Zorgcentrum De Linde en de plaatselijke bond voor gepensioneerden (zie bijvoorbeeld de hobbyclub van Okra). Inclusie staat hier centraal naast aandacht voor elementen uit de 'levensgeschiedenis' van onze gebruikers. Binnen de ouderwerking is er ook aandacht voor activiteiten die aansluiten bij de specifieke leefwereld van de ouderen (zie bv. oude gezelschapspelen, films uit de tijd van toen, handwerkjes). Het ritme van de activiteiten is aangepast aan de leeftijd en de draagkracht van de (oudere) gebruikers. Jaarlijks is er ook in de maand november de seniorenweek.

- **Beweging:**

Richt zich vooral naar gebruikers met specifieke **nood aan beweging en energie-ontlading** die binnen het andere aanbod minder aan hun trekken komen. Bestaat o.a. uit hydrotherapie (zwemmen) en andere specifieke bewegingsactiviteiten (wandelen, sportspelen, fietsen) voor welbepaalde doelgroepen. Daarnaast is er ook nog de vaste sportdag op donderdag waar gebruikers via een beurtroolsysteem regelmatig aan kunnen deelnemen.

- **Arbeidsgerichte activiteiten binnen- en buitenhuis:**

***Klus:** verzamelen en recycleren van PMD, glas, lampen, batterijen, papier en karton. Er wekelijks naar het containerpark gegaan. Ook andere kleine ‘klussen’ worden door deze groep gedaan (zie bv. wassen minibussen, eenvoudige opruimwerkzaamheden,....

* **Klus +:** hiermee worden een aantal arbeidsgerichte activiteiten bedoeld ten behoeve van de buitenwereld o.a. mailings verzorgen, plooiën brieven, *plooiën dozen*,...

***Begeleid werk:** hiermee worden individuele activiteiten bedoeld die gebruikers zelfstandig uitoefenen in de buitenwereld: bv. verzorgen dieren in het dierenasiel, mee helpen op de zorgboerderij, meehelpen in de buitenschoolse opvang, *meehelpen klusjesman Woon – en Zorgcentrum, meehelpen in het jeugdhuis*, afwassen in de school, vegen van de speelplaats, enz.....

***Enclavewerk:** hiermee bedoelen wij een aantal activiteiten in groep in de buitenwereld onder begeleiding van de jobcoach zoals onderhoud begraafplaats gemeente, speelplein, sportvelden, onderhoud speelplaatsen van scholen e.d.

Daarom werd er voor deze laatste 2 vormen van activiteiten een aantal **jobcoaches** aangesteld die instaan voor de begeleiding op de werkvloer. Vanaf 2012 wordt begeleid werk voor gebruikers dagcentrum ook officieel geregistreerd voor het VAPH waardoor een aantal gebruikers slechts deeltijds erkend worden binnen het dagcentrum. De jobcoaches worden op hun beurt gesuperviseerd door de **verantwoordelijke activiteiten binnen- en buitenshuis** die de methodologie van begeleid werk verder uitwerkt binnen de voorziening (tehuis, dagcentrum en dienst inclusieve ondersteuning) en op zoek gaat naar nieuwe werkposten. Bij de toewijzing wordt via de arbeidsinteressesettest gepeild welke activiteiten de voorkeur genieten bij de gebruikers. De werkposten worden regelmatig geëvalueerd door de verantwoordelijke.

Ook **gebruikers DIO** nemen deel aan bepaalde van de hierboven opgesomde activiteiten.

1 maal per jaar kunnen gebruikers kiezen aan welke activiteiten ze willen deelnemen. Ze worden hierbij ondersteund door de leefgroepverantwoordelijken. De opvoeder groepschef staat in voor de opmaak van de wekelijkse verdeling in samenspraak met de NM-verantwoordelijken.

In principe komen **alle NM-verantwoordelijken** 1 maal per jaar samen onder *leiding* van de opvoeder-groepschef om de werking te evalueren, de groepsamenstellingen te evalueren en onderlinge afspraken te maken.

Sinds 2012 nemen niet alle gebruikers nog systematisch deel aan het namiddagaanbod maar krijgen een gepast aanbod binnen de (leef)groep (ouderen en zorgbehoevende gebruikers).

4. Sport en beweging.

Binnen de dagelijkse werking wordt er veel belang gehecht aan **beweging**. Dit aspect wordt bewust ingebouwd in de dagelijkse activiteiten (wandelen, fietsen op hometrainer).

De namiddagwerking werd uitgebreid met een dagelijkse **bewegingsactiviteit** voor specifieke doelgroepen. Zo worden er volgens een vast stramien activiteiten georganiseerd voor ouderen, zwakkeren of gebruikers die nood hebben aan extra beweging en fysieke inspanningen (zie hierboven onder de namiddagwerking).

Daarnaast wordt er elke **donderdagnamiddag** een vaste **sportnamiddag** georganiseerd waar gebruikers via een beurtsysteem kunnen kiezen uit een breed gamma van sportactiviteiten zowel binnen als buiten Humival: zwemmen, atletiek, activiteiten in sporthal, wandelen, dans, aerobic, expressie, voetbal, netbal, Yoga, bewegingsspelletjes, enz.... Sinds 2011 is er ook een specifieke **G-judoclub** actief ondersteund door een externe coach.

Het initiatief voor de aangeboden sportactiviteiten komt vanuit de **sportverantwoordelijken** en wordt per week aanschouwelijk voorgesteld op een groot sportcommunicatiebord.

Wekelijks kunnen een aantal gebruikers hun keuze maken voor de aangeboden sportactiviteiten door hun foto naast een van de voorgestelde sportactiviteiten te hangen. De rest wordt opgevangen binnen de leefgroep. We zorgen er voor dat iedereen regelmatig aan bod komt in het sportgebeuren.

Daarnaast wordt er door een aantal gebruikers getraind voor **speciale sportmanifestaties** zoals Special Olympics, sportactiviteiten *Saspo (vroegere Nasso-Miva)*, provinciale sportdagen Bloso, fit-o-special CM, seniorenspordagen, enz..... Het verschil met de andere sportactiviteiten ligt vaak in de intensieve voorbereiding op dergelijke sportactiviteiten bij de deelnemende gebruikers waarbij ook de prestaties worden geëvalueerd zonder dat deze dominant in het daglicht worden gesteld.

Binnen de inclusiegedachte kunnen gebruikers deelnemen aan activiteiten vanuit de plaatselijke sportclubs; zie bv. atletiekclub wandelclub, fitnessclub.

Jaarlijks wordt er een **sportweek** georganiseerd waar diverse vormen van sport aan bod komen.

5. Ontspanning en vrije tijd.

Het gaat hier letterlijk om **vrije** tijd. Dit betekent dat gebruikers vrij zijn om op het activiteiten-aanbod in te gaan. Dit bestaat o.a. uit deelname aan allerlei **specifieke activiteiten** zoals die georganiseerd worden door organisaties die zich specifiek richten tot de doelgroep van mensen met een handicap zoals Vonx, De Kei, Cerevam, Kompas, Azimut, KVG, VFG, Abajaa, Ziekenzorg CM, Inclusie Vlaanderen, Rode Kruis, Windekind, Oranje. Verder wordt er ook deelgenomen aan vrijetijdsactiviteiten georganiseerd door instellingen uit de buurt (DVC De Triangel, Den Dries, De Vierklaver, Obra, *De Wal*....). Deze activiteiten worden aangekondigd

met de nodige visuele ondersteuning op een specifiek **aankondigingsbord** voor de gebruikers.

Er is tevens een jaarplanning van activiteiten voorhanden voor de begeleiders op de P-server.

Vier maal per jaar wordt er een **filmvoorstelling** georganiseerd door de **werkgroep ICT**. De gebruikers worden betrokken bij de keuze van de film.

Verder wordt er deelgenomen aan **allerlei activiteiten in en buiten het dorp**: toneel, jaarmarkten, kermis, opendeurdagen, tentoonstellingen alsook activiteiten van diverse verenigingen in het dorp.

Binnen de **inclusiegedachte** wordt er steeds meer en meer gebruik gemaakt van bestaande initiatieven in de buurt. Zo nemen gebruikers, ondersteund door 1 begeleider, aan de hobbyclub en activiteiten van de plaatselijke bond van gepensioneerden (Okra). Verder is er een samenwerking met het Woon- en Zorgcentrum De Linde uit het dorp voor het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten met de bejaarden zoals het meedoen aan bejaardengym, het deelnemen aan ontspanningsnamiddagen. Een aantal gebruikers gaan naar de plaatselijke academie. Maandelijks nemen een aantal gebruikers deel aan de activiteit Koffie met ... vanuit Oranje in Eeklo. Tot slot neemt een gebruiker deel aan aanbod van Lokaal Dienstencentrum Zonneheem in Eeklo. In 2013 werd gekeken om regelmatig naar Café 't Verzet (Oranje) in Maldegem te gaan. Via deze weg hopen wij de gemeenschap kennis te laten nemen met onze doelgroep en als volwaardige deelnemer in hun activiteiten gezien te worden. Voor het vervoer worden vaak vrijwilligers ingeschakeld. Sommige gebruikers krijgen een financiële tussenkomst van het **Fonds voor Vrijetijdsparticipatie** of het **Steunpunt Vakantieparticipatie**. Op die manier kunnen ook minder kapitaalkrachtige gebruikers deelnemen aan inclusieve vrijetijdsactiviteiten.

Er wordt ook een breed gamma van **interne leefgroepsoverstijgende activiteiten** georganiseerd door de **werkgroep sociale netwerken** zoals de dansnamiddagen, de play back wedstrijd, de bingonamiddag, de praatnamiddag voor senioren,..... voor instellingen uit de buurt of waarvan gebruikers afkomstig zijn.

Er is een **gemeenschappelijke vrijetijds- en ontmoetingsruimte in de hal**. Er is een **mediatheek** ingericht voor de gebruikers met specifiek audiovisueel materiaal, tijdschriften en lees- en leerboeken voor mensen met een handicap en een computer om computerspelletjes te spelen. Er is een sfeerhoek waarin bepaalde thema's uitgebeeld worden (seizoenen, feestmomenten, kerkelijke feestdagen, ...). Er is tevens een TV, DVD speler en een muziekinstallatie (met platencollectie) aanwezig. In het WE wordt hier het bezoek ontvangen.

Nieuw sinds 2012 is de **computerhoek** met aangepaste hard- en software waar gebruikers computerspelletjes kunnen spelen of gebruik maken van de nieuwste sociale media zoals facebook, skype,.... om in contact te komen met de buitenwereld.

Ook binnen de **(leef)groepen** worden er uitstappen en andere kleine activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten gaan voornamelijk door in het **WE** (met de T4 dienst), tijdens **vrije dagen** en het **jaarlijks verlov** tijdens de Gentse Feesten en de eindejaar periode. Ook deze activiteiten

worden aangekondigd op een aanschouwelijke manier op het aankondigingsbord.

Tot slot zijn er ook de vele vrije momenten tussen de verschillende activiteiten waarop gebruikers **kleine activiteiten** doen (puzzelen, fietsen, wandelen, TV kijken, gezelschapsspelen, radio of CD beluisteren, boekjes bekijken, ... of gewoon niets doen. Ook dit laatste is vrije tijd.

6. Projecten levensvorming.

Ten einde alle aspecten van de persoon blijvend te stimuleren worden er zowel in het dagelijkse leefgroepgebeuren of op specifieke tijdstippen projecten opgezet m.b.t. **levensvorming**. Deze gebeuren zowel intern door eigen begeleiders als door externe professionelen. Voor het ogenblik lopen volgende **externe projecten**: muziekbeleving bij mensen met een ernstige beperking (Vonx). Daarnaast nemen sommige gebruikers deel aan **externe vormingscursussen** (De Kei, Kompas, Vonx (vroegere VMG, Handicum en WIEV), CBK, De Mediander, Onze Nieuwe Toekomst,...). Ook hier is er aandacht voor inclusie: zie deelname gebruikers aan cursussen (*koken*) door het vormingscentrum (CVO) in Eeklo, cultuurproject in samenwerking met Cultureel Centrum De Herbakker in Eeklo en de kunstacademie in Waarschoot, lokaal dienstencentrum Zonneheem in Eeklo,.....

7. Activiteitengroepen.

Deze activiteiten zijn uit te splitsen in twee groepen, namelijk activiteiten vanuit het **dagcentrum** en activiteiten vanuit **het tehuis niet-werkenden**. Kenmerkend voor deze verdeling gebeurt volgens een vast weekschema. Al deze activiteiten hebben plaats in de voormiddag. Zie schema werking in bijlage.

A. Activiteitengroepen vanuit het dagcentrum.

Elke voormiddag wordt de groep ingedeeld in **2 deelgroepen** met ondersteuning van 1 begeleider die elk een eigen activiteitenaanbod hebben. We spreken van de **kookdienst** en de **onderhoudsdienst**. Mogelijke activiteiten zijn, groenten kuisen, soep/desserts klaarmaken boodschappen doen of algemene onderhouds-werkzaamheden ten behoeve van de ganse voorziening.

Daarnaast zijn er ook **specifieke projecten** zoals werken aan schoolse vaardigheden, computergebruik, afvalsortering, onderhoud kruidentuin, creatieve activiteiten, vormingsactiviteiten, boodschappen doen, uitstappen,...

Er wordt bij een derde begeleider getracht om ook een aantal activiteiten voor kleinere groepen op te zetten voor die gebruikers die omwille van de zorgvraag nood hebben aan meer **individuele activiteiten** (spelletjes, schoolse vaardigheden,...). Ook het ondersteunen van gebruikers bij de computer behoort hierbij.

Daarnaast wordt een bijzondere aandacht besteed aan de verjaardag van elke gebruiker. Met de aandachtsbegeleider wordt er een geschenk gekocht en een individuele activiteit georganiseerd (uitstapje).

In 2012 is het dagcentrum verhuisd naar een externe locatie in de buurt. Het blijft de bedoeling dat dagcentrum gedeeltelijk geïntegreerd blijft in de totale werking: zie activiteiten binnen het tehuis, deelname aan leefgroep overstijgende activiteiten, NM werking, feesten, sport&beweging,....

B. Activiteitengroepen vanuit het tehuis niet-werkenden.

Deze activiteitengroep bestaat uit **een retrowerking, twee structuuractiviteit(groepen) en een belevingsgroep**. Kenmerkend voor deze activiteiten zijn dat ze (leef)groepsoverstijgend zijn en een aanbod hebben die niet binnen de gewone(leef)groepwerking terug te vinden is. Zowel gebruikers uit het tehuis als uit het dagcentrum nemen volgens een vast wekschema 1 of meerdere malen deel aan een van deze activiteiten. Zij vinden plaats in aparte ruimtes.

Na een specifieke werking voor ouderen in de namiddag werd er ook gestart met een werking voor ouderen in de voormiddag, **de retrowerking**. Elke dag wordt er gewerkt rond 1 thema (koken, verzorging, actua en media). Groepen zijn samengesteld in functie van de interesses van de ouderen voor 1 van bovenvermelde thema's. Binnen deze groep wordt er sterk rekening gehouden met de specifieke noden van de ouder wordende deelnemers: zie aanpassing tempo, minder nadruk op fysieke activiteiten, inbouwen van rustmomenten, aandacht voor het verleden, aandacht voor een gezellige en rustige sfeer. Er is tevens de jaarlijkse seniorenweek. *Tweemaal per jaar is er een seniorenraad.*

De begeleiding gebeurt door begeleiders van **leefgroep 3**.

De andere **activiteitengroepen (belevingsgroep en structuuractiviteitgroepen)** zijn activiteiten om een antwoord te formuleren op zeer specifieke vraagstellingen bij en ondersteuningsnoden van bepaalde gebruikers met zwaardere zorgvragen/nood aan permanente individuele ondersteuning.

De belevingsgroep: deze groep bestaat uit een viertal ernstig tot diep verstandelijk/meervoudig gehandicapten (mensen met nood aan permanente individuele ondersteuning) waar gewerkt wordt volgens de principes van de **basale stimulatie (A. Fröhlich)**. Ook andere visies zoals **sensorische integratie** en **sensotonisch evenwicht** alsook de **Shantala massage methode en werken met klankschalen** worden toegepast. Nieuw vanaf 2012 is de **aromatherapie** waar nadruk ligt op wellness.

De activiteiten zijn vooral gericht op de exploratie van de omringende leefwereld, welbehagen en stimulerende activiteiten voor de algemene ontwikkeling naast voorzien van voldoende ontspanning en rust.

De begeleiding gebeurt door begeleiders van **leefgroep 2**

De structuuractiviteitengroepen: een eerste groep (**SW1**) bestaat meestal uit mensen met een **pervasieve ontwikkelingsstoornissen** (bv. autismespectrumstoornissen, ADHD) waar voornamelijk gewerkt wordt volgens de principes van **structuurverlening** en waar herkenbaarheid, vaste structuren en extra visuele ondersteuning van aanbod activiteiten kenmerkend zijn. Er worden zowel groepsactiviteiten als strikt individuele activiteiten aangeboden.

Activiteiten zijn: groenten snijden, afwassen, snack maken, boodschappen doen, sorteeroefeningen, wandelen,

Een tweede groep (**SW2**) bestaat uit mensen met een bijkomende handicap (blindheid/doofheid/fysieke beperking) die eveneens een individueel aangepaste ondersteuning nodig hebben. Hier ligt de nadruk vooral op de **individuele ondersteuning** bij de activiteiten zoals kleine huishoudelijke taken, gezelschapsspelen, creatieve activiteiten,.....

De activiteiten binnen de laatste 2 **activiteitengroepen** leunen nauw aan bij de traditionele dagdagelijkse leefgroepactiviteiten, maar men maakt gebruik van een aantal **specifieke methodologiën** zoals algemene verwijsborden, individuele communicatieborden, individuele werk- en leersessies en een duidelijke ordening van tijd, plaats, ruimte en begeleiding.

Binnen de structuurverleningsgroepen is er tevens een project rond ICT werking aan de hand van **aangepaste hardware** (touch screen, éénfunctietoetsen, rollerball, joystick) - **en software** (communicatie-ondersteuning, ontwikkelings-stimulering, uitbreiding leefwereld, spelletjes,... e.d.).

De begeleiding van deze beide groepen gebeurt door begeleiders van **leefgroep 1**.

Een **schematische voorstelling** van de werking vindt men terug achteraan de brochure.

IV. Theoretische en ortho-agogische achtergronden van de werking van Humival

1. Doelstellingen.

1. 'Gebruikers *ondersteunen* bij hun dagelijkse activiteiten'.

Het gaat hier om het geven van die ondersteuning die nodig is in functie van de zorgvraag van iedere individuele persoon. Er wordt vertrokken vanuit het dagelijks leven met respect voor een zo groot mogelijke zelfstandigheid en eigenheid van ieder.

2. 'Instaan voor het *welzijn* van de gebruiker'.

Hierbij is zowel aandacht voor het **materiële welzijn** (het goed hebben) als het **psychische welzijn** (het zich goed voelen) van de persoon. Personen met een beperking moeten zich gelukkig voelen en beschikken over de nodige materiële ondersteuning om een menswaardig bestaan mogelijk te maken. Hierbij staat het '**quality of life**' **principe/kwaliteit van bestaan** vanuit het emancipatorische gedachtengoed centraal.

3. 'Gebruikers *naast een huis ook een thuis* bieden'.

Er wordt ondanks het feit dat gebruikers in een instelling leven veel belang gehecht aan een huiselijke sfeer, gezelligheid, losse omgang met elkaar en met de begeleiding (zie aspect gelijkwaardigheid). In dit kader staan **een respectvolle bejegening**, het recht op **privacy** en de **bescherming van de integriteit** van de gebruiker centraal.

2. Principes.

De werking van Humival wordt in grote mate gedragen door een **6 tal grote principes**.

1. Emancipatie – kwaliteit van bestaan

De werking wordt in grote mate bepaald door het **emancipatorische gedachtengoed**. Belangrijke aspecten hierbij zijn: vertrekken vanuit de verschillende **niveaus van ondersteuning** volgens IDO (individuele dienstverleningsovereenkomst) in het begeleiden van personen met een handicap, **keuzevrijheid, zelfbeschikkingsrecht, inspraak, betrokkenheid, self-empowerment** (aanwenden van eigen ervaringsdeskundigheid), Bovendien wordt de visie sterk beïnvloed door het principe **van kwaliteit van bestaan (Quality of life)** volgens Schalock: levenskwaliteit wordt beoordeeld op 8 levens domeinen, dit wordt gemeten aan de hand van de **Personal Outcome Scale (POS)** die van elke gebruiker wordt afgenomen in kader van de opmaak van het individuele dienstverleningsovereenkomst. Even belangrijk is de kans op **volwaardig burgerschap**, het belang van de **natuurlijke sociale netwerken** en rekening houden met de **persoonlijke toekomstplanning** (wensen en doelen). Begeleider is geen opvoeder maar een **coach** die zich opstelt als belangenbehartiger van de gebruiker.

Bij gebruikers met een ernstige verstandelijke beperking is het van groot belang dat zij zich via de relatie met de begeleider kunnen ontwikkelen tot een eigen persoonlijkheid en de kans krijgen om ook hun wensen kenbaar te maken met de nodige **communicatieondersteuning** om

de **mondigheid** van de gebruiker te verhogen (*zie de diverse communicatieborden*).

In de praktische uitwerking van het emancipatorische gedachtengoed wordt wel uit gegaan van een pragmatische ingesteldheid: er spelen immers ook organisatorische, sociale en financiële aspecten mee in de uitwerking van het emancipatorische gedachtengoed en de mogelijkheden tot ondersteuning bieden aan de gebruikers.

2. Normalisatie.

We proberen de gebruikers **een zo normaal mogelijk leven** aan te bieden, rekening houdende met hun mogelijkheden, maar ook bewust zijnde van alle beperkingen zowel bij henzelf als bij de omgeving. Zie 'normaal' dagritme, weekritme, jaarritme, levenscyclus. Zie bv. de opstart van de ouderenwerking, inclusiegedachte. Waar nodig worden de nodige **fysieke aanpassingen** gedaan aan de omgeving om de zelfstandigheid en zorg maximaal te ontplooiën binnen een zo normaal mogelijk leven. Ook het aanschaffen van de nodige materiële hulpmiddelen, heftoestel, tillift voor bus, hoog-laagbad, hoog-laagbedden, tildoeken, *aangepaste douchestoel*.. dienen in dit kader gezien te worden.

3. Personalisatie.

Het individu is belangrijk zonder dat de groep uit het oog wordt verloren. We houden maximaal rekening met de **persoonlijkheid en eigenheid** van iedere gebruiker. **Zorg op maat** staat zo veel mogelijk centraal rekening houdende met de mogelijkheden. In dit kader willen we ook wijzen op de aandacht binnen de instelling voor de nodige ondersteuning die geboden wordt in het kader van de specifieke zorgvragen op gebied van **veiligheid en gezondheid** (preventie). Binnen onze werking ligt tevens de nadruk op een **niet discriminerende houding** t.a.v. leeftijd, geslacht, godsdienst, filosofische overtuiging, afkomst, levensgeschiedenis e.d. .

4. Integratie.

Niet alleen in de 'normale' leefwereld maar ook in hun eigen leefwereld (zie contacten met 'lotgenoten' via specifieke organisaties of samenwerking met andere instellingen). Meer en meer vindt ook de **inclusiegedachte** ingang in de werking (zie begeleid werk, enclavewerk, inclusieve vrijetijdsactiviteiten). Wij maken gebruik van bestaande structuren en bestaand reguliere zorgaanbod uit de omgeving om een antwoord te vinden op bepaalde zorgvragen van gebruikers en dit niet alleen binnen de dienst inclusieve ondersteuning maar ook binnen dagcentrum en tehuis.

5. Respectvolle bejegening.

Gebruikers worden als volwaardige personen gezien en aanvaard ondanks hun specifieke zorgvragen en eigenheid. We houden rekening met hun **integriteit**, hun mogelijkheden en beperkingen, hun mooie maar ook hun minder mooie karaktertrekken,... Dit alles moet blijken uit onze omgang met hen. Auteurs zoals Erik Bosch en Jan Willem Kleine Schaars worden vaak gebruikt bij de uitwerking van de visies rond omgang met de gebruikers. De begeleider dient als ‘**belangbehartiger**’ op te treden voor zijn aandachtspersonen. Zij zijn verantwoordelijk voor de meting van de **tevredenheid** van elke gebruiker en treden op bij mogelijke **klachten** zowel als aangever als ondersteuner. Er wordt voor **inspraak** voorzien via **de bewonersvergaderingen** en de **seniorenraad**. Dezelfde principes gelden ook voor de wettelijk vertegenwoordigers rechtstreeks of onrechtstreeks via de werking van **de gebruikersraad** en de regelmatig terugkerende tevredenheidsbevragingen bij de wettelijke vertegenwoordigers.

Ook de regels rond de **privacy** t.a.v. de gebruikers en het **beroepsgeheim** bij uitwisseling informatie naar derden toe worden streng bewaakt. In dit kader willen wij ook verwijzen naar het respect van de voorziening voor de **filosofische en ideologische vrijheid** van elke gebruiker en zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger(s).

6. Kwaliteit van de dienstverlening

De werking wordt geborgd (gewaarborgd) door de door de overheid vastgelegde **inspraakbesluiten via de artikels in het charter collectieve rechten en plichten en protocol van behandeling, opvang en begeleiding**. Meer uitleg hier rond en de praktische vertaling van deze kwaliteitseisen via de verschillende hoofdstukken en procedures vindt men terug in het **kwaliteitshandboek** van de voorziening. In 2012 werd gestart met de concrete uitvoering van de nieuwe richtlijnen vanuit het geharmoniseerd kwaliteitsdecreet via de werkgroep kwaliteit. Het nieuwe geharmoniseerde kwaliteitsdecreet is in werking vanaf 2014. Zelfevaluatie staat hierbij centraal.

Belangrijke kwaliteitseisen, voor zover nog niet vermeld in deze brochure, zijn het **adviesrecht** en **informatierecht** van elke gebruiker en of zijn vertegenwoordiger, de aandacht voor **medezeggenschap**, rekening houden met **ervaringsdeskundigheid** van de gebruiker en zijn vertegenwoordiger, dit alles binnen de **wederzijdse rechten en plichten**, zoals vastgelegd in de verblijfsovereenkomst en het charter collectieve rechten en plichten en het afsprakenplan per (leef)groep. De instelling geeft de nodige uitleg waar nodig en houdt zich aan de **antwoordplicht** ten aanzien van de gebruiker en zijn vertegenwoordiger. De instelling maakt zijn **zorgaanbod kenbaar** aan de gebruiker via een brochure en aanplakbord in de hal. De **organisatiestructuur** van het personeel vindt men terug als bijlage in deze brochure.

Het kwaliteitshandboek wordt regelmatig via **interne en externe audits** door de inspectie vanuit het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap geëvalueerd en bijgestuurd.

De inhoud van het **kwaliteitshandboek** wordt verder aangepast op basis van elementen uit de dagelijkse werking en via evaluatie van de ingezette middelen, visies en zorgondersteuning bij de jaarlijkse evaluatie van het kwaliteitssysteem door de directie in de stafvergadering.

Dit kwaliteitshandboek is voor iedereen ter inzage via de **kwaliteitscoördinator**. Zij staat, samen met de directie, in voor het verschaffen van de nodige uitleg bij vragen.

3. Algemene visie bij ondersteuning van de zorgvragen

Binnen Humival hanteren we een **holistische (multidimensionele) visie** met aandacht voor biologische, cognitieve, sociaal-emotionele en ontwikkelingsaspecten die in een **integratief meta-ondersteuningsmodel** wordt gegoten. Dit betekent dat wij ons niet richten tot één bepaalde theorie of visie, maar in functie van de individuele zorgvraag gebruik maken van de traditionele visies om een antwoord (= mate van ondersteuning) te formuleren op elke zorgvraag. We houden rekening met personen en omstandigheden. **Zorg op maat** staat centraal binnen de visie. Naast een uitgebreid aanbod van **intern en extern overleg** wordt er gestreefd naar een maximale samenwerking tussen de **verschillende disciplines** binnen en buiten de voorziening.

Een aantal **werkgroepen** staan garant voor de verdere uitwerking van de inhoudelijke visies naar de praktijk.

Zo is er de **werkgroep sociale netwerken** die instaat voor het onderhouden en uitbreiden van de sociale netwerken, de **werkgroep ICT** die instaat voor het gebruik van de computer bij de ondersteuning voor personen met een beperking en de **werkgroep ouderen** die een specifieke invulling geeft van de ondersteuning van oudere gebruikers.

Daarnaast zijn er **tijdelijke werkgroepen** de **werkgroep competenties** die instaat om de functionerings- en evaluatiegesprekken als de intake van nieuw personeel te laten gebeuren via competentieprofielen en gedragsindicatoren, de **werkgroep seksualiteit** die de visie rond seksualiteitsbeleving uitwerkt net zoals een visie rond omgaan met ongewenste intimiteiten. In 2014 kwam daar de **werkgroep keuzes maken** bij die gebruikers zal ondersteunen bij het leren maken van keuzes.

In al deze werkgroepen is elke (leef)groep vertegenwoordigd door een begeleider of leefgroepverantwoordelijke die instaan voor de informatiedoorstroming naar de desbetreffende (lee)groep. Elke werkgroep heeft tevens een verantwoordelijke (in principe een staf lid of een leefgroepverantwoordelijke)

De stafvergadering die bestaat uit de stafleden staat in voor de opvolging en coördinatie van al deze werkgroepen.

Waar nodig wordt samengewerkt met **derden** (bv. Covertteam vanuit DGGZ Eeklo, Outreach De Steiger – De Meander, *CAW Eeklo*,.....) met voldoende aandacht voor de privacy regels.

De instelling staat ook borg voor de **doorverwijzing** bij een niet aangepast zorgaanbod, streeft naar **naadloosheid** en **continuïteit** binnen de aangeboden ondersteuning, rekening houdende met de regels **zorgregie**.

Zij staat ook in voor een **correct beëindigen van de individuele dienstverleningsovereenkomst** op eigen initiatief of op initiatief van de gebruiker, en zorgt voor de nodige **informatie-overdracht**, rekening houdende met de geldende regels op gebied van privacy.

Binnen de ondersteuning van de gebruiker spreken wij liever niet over **therapieën** of **theorieën**, maar over **visies**. Als begeleider zijn wij immers geen therapeuten. De nadruk ligt op de een **duidelijk kwaliteitsbeleid**, zoals vastgelegd in het kwaliteitshandboek.

Belangrijk voor ons is een **planmatig en methodologisch handelen** via de **individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO)** vanaf 2013, het **ondersteunen** en **verder ontwikkelen** van de **nodige kennis** bij het personeel via het **VTO beleid**, het voorzien van **preventieve maatregelen** ter voorkoming van bepaalde problemen alsook het voorzien van **corrigerende maatregelen** na vaststelling van problemen. Via een kritische **evaluatie** van de **ingezette middelen, aangepaste apparatuur** en **aangewende visies** en **zorgaanbod** wordt de werking constant bijgestuurd. Iedere leefgroep maakt zijn eigen **sterkte-zwakte-analyse** en maakt afspraken over collectieve werkingspunten indien nodig. Vanaf 2014 is dit allemaal opgenomen binnen de zelfevaluatie binnen het nieuw geharmonieerd kwaliteitsdecreet.

Er wordt jaarlijks een **kwaliteitsplanning** binnen de staf opgemaakt en geëvalueerd/bijgestuurd.

De instelling zorgt te kunnen werken binnen de door de overheid toegekende **financiële middelen** en binnen het vastgelegde **personeelskader** die maximaal wordt aangewend.

4. Specifieke visies op individuele zorgvragen

4.1. Medicamenteuze ondersteuning

In functie van ondersteuning om een ortho-agogische aanpak mogelijk te maken wordt gebruik gemaakt van medicatie. Dit gebeurt in samenspraak met de **huisdokter, specialist** of de **psychiater**. Verder wordt medicatie gegeven volgens medische noodzaak. Binnen de instelling is de **verantwoordelijke voor de medische ondersteuning** belast met de opvolging van de medische aspecten en zorgt voor de nodige informatiedoorstroming zowel intern als extern.

4.2. Ortho-agogische ondersteuning

Zonder in detail te treden geven wij hier een kort overzicht van de meest gehanteerde visies binnen de voorziening. De **ortho-agoog** staat in voor de uitwerking van de visies en de **zorgcoördinator** voor de toepassing van deze visies in de dagelijkse werking.

Via het zogenaamde **hermeneutische model** proberen we een duidelijk zicht te krijgen op de verschillende zorgvragen en op de nodige ortho-agogische ondersteuning via de opmaak van binnen **de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO)**. Belangrijk zijn ook de resultaten van de **Personal Outcome Scale (POS)**.

4.2.1. Leertheoretische principes - behaviourisme

Het aan- en afleren van gewenst/ongewenst gedrag volgens de principes van straffen en belonen, negeren, time out, tokensysteem e.d. (**Van Gemert** e.a.). Vooral voor pas aangeleerd gewenst/ongewenst gedrag wordt deze visie toegepast en om symptoomgedrag aan te pakken. Een consequent en doordacht handelen is hier essentieel met een voldoende kordate ingesteldheid. Belonen van gewenst gedrag wordt verkozen boven straffen van ongewenst gedrag. Time out wordt enkel toegepast wanneer er nood is een korte afkoeling binnen de crisissituatie.

4.2.2. Gentle Teaching

Als belangrijke grondhouding in het dagelijks omgaan met de gebruikers, maar ook specifiek toegepast bij het probleemgedrag die een zachte, vriendschappelijke aanpak vereist (**J. Mc. Gea**). Wij vermeldde hierbij het belang van respect, gelijkwaardigheid, vriendschap, acceptatie, wederzijdse steun, gelijkheid begeleider – gebruiker. Het ontwikkelen van een basaal veiligheidsgevoel is essentieel om een relatie mogelijk te maken.

4.2.3. Relatietheorie

Belang van de relaties en dialoog in de begeleiding en omgang met de gebruiker, de vertrouwensband en de mogelijke discrepansies tussen de verschillende ontwikkelingsniveaus. Hierbij maken we gebruik van de sociaal emotionele ontwikkelingsschaal van **Dösen** (lichamelijke, verstandelijke, sociale, emotionele ontwikkeling). Via het versterken van mogelijke ‘restgebieden’ proberen wij iets te doen aan de discrepansies die er tussen de verschillende ontwikkelingsniveaus kan bestaan. In 2012 kwam er een Vlaamse versie van de Schaal Emotionele Ontwikkeling (*SENSEO-R*) onder supervisie van SEN.

4.2.4. ‘Vastgelopen gedrag’

Het belang van duidelijke grenzen stellen, streven naar veilige onafhankelijkheid bij personen met probleemgedrag, zelfverdedigend gedrag aanleren, belang van een veilige omgeving en de rol van de begeleider bij de aanpak van probleemgedrag (**Jacques Heijkoop**). Ook de visie van **Gerrit Vignero** (allegorie van de draad) wordt hier in toegepast.

4.2.5. Basale stimulatie, sensorische integratie en sensotonisch evenwicht

Het stimuleren van de verschillende zintuigen, de relatie tussen beweging, waarneming en communicatie (**Andreas Fröhlich**), het zoeken naar evenwicht tussen verschillende ‘levensstromen’ (sensotonisch evenwicht) (**André Bullinger**). Deze visies worden vooral bij mensen met een ernstige meervoudige zorgvraag toegepast.

4.2.6. Systeemdenken en contextuele therapie

Er wordt veel aandacht geschonken aan de sociale netwerken als belangrijk beïnvloedend systeem (**Watzlawick**) en de hangbare normen (loyaliteiten) binnen dit gezin (**Ngagy**). Zie ook het evenwicht tussen de ervaringsdeskundigheid en de professionele deskundigheid. Belang van de sociale netwerken, de verschillende territoria (**Bakker**),.... Belangrijk in dit kader is ook het beroep doen op de ervaringsdeskundigheid van de netwerken, het ondersteunen van de sociale netwerken en de betrokkenheid van de netwerken bij de opmaak en evaluatie van het zorgplan.

4.2.7. Andere belangrijke invalshoeken.

Daarnaast wordt er in de dagelijkse werking ook rekening gehouden met het gedachtengoed van **D. Timmers Huygens**, (ontwikkelingsniveaus als achtergrond voor bepaling manier van ondersteunen) en **Prof. M. Van Wallegem** (ontwikkelingsstimulerend werken).

Binnen de behandeling van autismespectrumstoornissen wordt er rekening gehouden met de visie van **Rutter** (structuurverlening) en wordt er samengewerkt met externe hulpverleners via het **SEN** (steunpunt Expertise Netwerken) en **Intercasa** voor intervisie en supervisie.

Er wordt ook aandacht besteed aan het **ouder worden** van personen met een verstandelijke en/of meervoudige handicap alsook de ondersteuning van **dementerende personen met een verstandelijke handicap**. (zie visie van **H. Urlings, Maaskant** e.a.). Centraal in onze visie is dat wij gebruik maken van bestaande visies en opvangmogelijkheden binnen de instelling, maar het programma maximaal aanpassen aan de mogelijkheden van de ouder wordende/dementerende persoon met een handicap. Via de nodige vragen- en observatielijsten (zie DSDS lijst) wordt het proces van het ouder worden/dementie duidelijk in kaart gebracht en wordt de ondersteuning op diverse niveaus verder aangepast. In dit kader is er ook een inhoudelijke **werkgroep rond ouderen** aan de slag.

Mede in dit kader is er ook veel aandacht voor **palliatieve ondersteuning en rouwverwerking**. (zie *tijdelijke werkgroep in kader van opmaak palliatief dossier*). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de expertise van het vormingscentrum het **Grote Plein** en de visie van **E. Bosch**.

Ook het aspect **communicatie en communicatieondersteuning** staat sterk op de voorgrond, meer bepaald de communicatie (lichaamstaal) bij personen met een diep verstandelijke handicap. Wij maken ook gebruik van diverse verwijsborden en hebben aandacht voor het gebruik van non-verbale communicatie (zie o.a. **SMOG**). In dit kader verwijzen we ook naar de **werkgroep ICT** die het ICT gebruik bij gebruikers in de voorziening ondersteunt alsook instaat voor de aanmaak van communicatieborden en andere visualisaties.

Ook de tijdelijke werkgroep rond **competenties** vindt hier zijn plaats waarin afgevaardigden vanuit elke personeelsgroep proberen een competentiewoordenboek op te stellen en competenties te vertalen in observeerbaar gedrag en dit ten behoeve van evaluatie en

functioneringsgesprekken, aanwerving en selectie en de opmaak van functieprofielen en portfolio's van bepaalde functies.

Tot slot is er de werkgroep '**keuzes maken**' die gebruikers ondersteunt bij het leren keuzes maken.

De **werkgroep sociale netwerken** staat naast de organisatie van activiteiten om de sociale netwerken te behouden en uit te breiden ook in voor de opvolging van de aanmaak en bijhouden van een **levensboek** van elke gebruiker.

We proberen het **probleemgedrag** bij bepaalde gebruikers beter in kaart te krijgen via de afname van het **consensusprotocol ernstig probleemgedrag** (CEP) en de afname van de Vlaamse versie van de **schaal sociaal emotionele ontwikkeling** (SENSEO-R).

In de instellingsbibliotheek is er een map te vinden met een synthese van een aantal interne en externe artikels die als basis dienen om de dagelijkse ondersteuning binnen de voorziening gestalte te geven.

V. Methodieken.

Er wordt in eerste instantie vertrokken vanuit de **dagelijkse omgang en handelen** met de gebruikers. Via **participerend observeren** wordt de nodige informatie verzameld over de gebruikers. Specifieke gegevens worden verzameld via de aanpak van specifiek, individuele **kwalitatieve en kwantitatieve observatieschalen** en via het **dagboek**. Er wordt soms ook gebruik gemaakt van wetenschappelijk ontworpen **vragenlijsten en observatielijsten** (zie bv. ouder worden, dementie, autismspectrumstoornissen). Er worden soms ook ad hoc vragenlijsten ontworpen op maat van de zorgvraag van de gebruiker (bv. eten/drinken/stoelgang.)

Verder is er de **incidentmethode** en het **handelingsgericht- en ervaringsgericht werken** om te komen tot oplossingen voor zorgvragen die op **informele en formele overlegmomenten** (leefgroepvergadering, vergadering leefgroepverantwoordelijken, stafvergadering, besproken worden. Gegevens worden bijgehouden in de **centrale verslagenmap** en in de **individuele gebruikersdossiers**. Daarnaast zijn er nog de **administratieve** en **medische dossiers** van elke gebruiker.

Iedere gebruiker beschikt over een **individuele dienstverleningsovereenkomst vanaf 2013 - 2014**. Hier wordt een overzicht bijgehouden van de **werkingspunten** en de **actieplannen** en wordt er via een **ortho-agogisch syntheseverslag** de zorgvragen van de gebruikers duidelijk in kaart gebracht alsook de evoluties (zie jaarlijkse besprekingen). Belangrijk zijn de resultaten van de Personal Outcome Scale (POS) als basis om wensen en doelen op te sporen. Ook een **tevredenheidslijst** en **klachtenlijst van de gebruikers** om de 2 jaar besproken en bijgehouden.

Per (leef)groep is er een **collectief afsprakenplan** waarin de nodige afspraken, groepswerkingspunten en actieplannen zijn opgenomen.

Doel van de **werkgroepen** is om de algemene instellingsvisie rond deze thema's om te zetten in algemene en specifieke doelstellingen en actieplannen voor de (leef)groepen.

Verder wordt er in samenspraak met de **verantwoordelijke voor vorming, opleiding en training** ook gezorgd voor de nodige **vorming** van het personeel, zowel intern als extern, alsook de nodige **supervisie en intervisiemomenten, workshops, informatiesessies en bezoeken** op basis van vastgelegde thema's in een vormingsplan (VTO-plan).

Op basis van een strategisch vormings, opleidings- en trainingsplan (VTO-plan) en een jaarlijks afgenomen vragenlijst bij het personeel wordt elk jaar een VTO-plan opgemaakt met de onderwerpen waarover er in dit jaar vorming, opleiding en training zal gevolgd worden. Meer en meer worden ook gebruikers betrokken bij interne interactieve workshops met begeleiders.

VI. Overleg

1. Interne overlegorganen.

De visie en het beleid van de instelling wordt medebepaald door de **stafvergadering**. Deze vergadering bestaat uit de diverse stafleden (zie organogram) onder leiding van de directie en komt om de veertien dagen samen. Hier wordt tevens het **kwaliteitsbeleid** van de instelling besproken, geëvalueerd en bijgestuurd.

(Leef)groepoverstijgend overleg gebeurt in de **vergadering van de (leef)groepverantwoordelijken**. Deze komt maandelijks samen met alle (leef)groepverantwoordelijken onder leiding van de zorgcoördinator samen met een of meer stafleden en directie.

De dagelijkse werking in de (leef)groep wordt ondersteund door de **teamvergaderingen** die om de veertien dagen samen komen onder leiding van de leefgroepverantwoordelijke. Een aantal teams zoals DIO (om de 4 weken) en slaapvleugel (minstens 6 maal per jaar) komen minder frequent samen. Naargelang het onderwerp nemen ook stafleden en directie deel aan de vergadering.

Er zijn twee vergaderingen per jaar van de **werkgroepen (ouderen, sociale netwerken, ICT, seksualiteit, competenties, keuzes maken)**. *Jaarlijks is er een coördinatievergadering die de werkzaamheden van de werkgroepen op elkaar afstemt..*

Daarnaast zijn er op minder regelmatige basis een aantal **ad hoc vergaderingen** zoals de **vergadering van de NM-verantwoordelijken, het paramedisch overleg, vergadering rond Special Olympics, overleg binnen de logistiek en overleg tussen verantwoordelijke logistiek en de leefgroepverantwoordelijken** en tot slot de bijeenkomst tussen **vakbond en directie**.

Leiding van al deze **formele overlegmomenten** berust bij de specifieke verantwoordelijken..

Naast de **gebruikersraad** (3 maal per jaar) worden waar nodig ook informele en formele **overlegmomenten** gehouden met individuele vertegenwoordigers van de gebruikers.

Tot slot vermelden we ook de **algemene vergadering** (minstens 1 maal per jaar) en de **vergadering van de raad van bestuur** (meestal 3 maal per jaar).

Daarnaast zijn er ook de **informele overlegmomenten** waar ruim aandacht wordt aan besteed aan informatie-overdracht rond de werking.

2. Externe overlegorganen

Het **regionaal** (provinciaal) **overleg rond personen met een handicap** komt aan bod in het **regionaal overlegplatform gehandicaptenzorg (ROG) Oost-Vlaanderen**.

De **directie** neemt hier aan deel alsook aan het overlegplatform **meerderjarigen**. Hij is tevens (verkozen) lid van **de stuurgroep ROG** en van de **regionale prioriteiten-commissie (RPC)**.

Tevens is er het **intersectoraal overleg gehandicaptenzorg (IOP)**. De **directie** neemt deel aan dit overleg.

In het kader van de zorgregie wordt er deelgenomen aan de provinciale **zorgbemiddelingsvergaderingen**. Humival wordt vertegenwoordigd door de **zorgcoördinator**. Indien nodig wordt ook deelgenomen aan een **ad hoc bemiddelingsoverleg** rond concrete dossiers.

Op **provinciaal niveau** zijn er ook de vergaderingen van het **coördinatiecomité van het Vlaams Welzijnsverbond** en het **COC-bureau**. De **directeur** neemt deel aan deze vergaderingen. Tevens neemt directie deel aan intervisieoverleg VWW rond personen met een zware ondersteuningsnood (**intervisiegroep EMG**).

Directie of een staflid neemt ook deel aan de **adviesgroep mobiliteit** en het **beheersorgaan voor het gemeenschapscentrum** binnen de gemeente Waarschoot die 4 maal per jaar samen komt.

Ortho-agoog neemt tevens deel aan bijeenkomsten van het **intercasanetwerk**.

Tevens wordt er door **de staf** deelgenomen aan **externe intervisiemomenten** voor kwaliteitscoördinatoren, verantwoordelijken vrijwilligerswerk, platform begeleid werk, e.d.

3. Overlegmomenten voor de gebruiker

Naar **gebruikers** toe is er enerzijds de **bewonersvergaderingen** in elke (leef)groep. We gebruiken hierbij een aangepaste communicatieondersteuning. Daarnaast speelt de **individuele aandachtsbegeleider** een belangrijke rol als steun en belangenbehartiger voor de gebruiker binnen de verschillende formele en informele overlegmomenten.

4. Overleg met de gebruikers en hun wettelijke vertegenwoordigers

Het **collectief overleg** wordt enerzijds waargenomen door de **gebruikersraad** en anderzijds door het organiseren van **informatie-avonden** naar gelang het onderwerp en de regelmatig terugkerende tevredenheidsbevragingen. Vanuit de gebruikersraad is er een **Nieuwsbrief** voor alle **wettelijke vertegenwoordigers** van de **gebruikers** waarin de besproken thema's in de gebruikersraad worden beschreven. Deze Nieuwsbrief ook opgestuurd naar alle leden van de **algemene vergadering** en de **vrijwilligers**.

Meer informatie vindt men terug in het oude kwaliteitshandboek (organisatiestructuur).

VII. Personeelswerking

Organogram: zie bijlage

Jaarlijks is er een **functioneringsgesprek** met iedere personeelslid. Hier komen zowel aspecten uit het **minimale takenpakket** als het **differentiële takenpakket** aan de orde. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een **competentieprofiel**.

Voor nieuw personeel zijn er minimaal **2 evaluatiegesprekken** voorzien in de loop van de eerste 6 maanden van de in dienst treding.

In principe is er een **horizontale hiërarchie** onder het personeel waarbij iedere begeleider hetzelfde **minimaal takenpakket** heeft en daarnaast in functie van zijn vaardigheden of interesses een extra **differentieel takenpakket** toegewezen krijgt waardoor hij verantwoordelijkheid krijgt over een of meerdere aspecten van de werking (zie bv. atelierversprekers, sportverantwoordelijke, medisch verantwoordelijke, verantwoordelijke ouderenwerking, verantwoordelijke beweging, leefgroepoverstijgende uitgaven, verantwoordelijke interne preventie, e.d....).

Wij spreken bovendien bij voorkeur zo weinig mogelijk over opvoeders, maar over **begeleiders**. Het gaat immers om begeleiden van volwassenen en niet om opvoeden van kinderen. We beschouwen de begeleider als **coach** die enkel en alleen ondersteuning biedt waar hem dit gevraagd wordt (zie emancipatorisch gedachtengoed).

Voor **stagiaires** is er een **stagebegeleider** voorzien. Vooraleer een stagiair stage kan lopen in de instelling is er een intakegesprek waarbij verwachtingen en aanbod aan elkaar getoetst worden. Het aantal stagiairs is beperkt ten einde een maximale begeleiding te kunnen voorzien. Diverse opleidingen lopen stage binnen de instelling: bachelor orthopedagogiek, maatschappelijk assistent, specialisatiejaar 7de jaar leefgroepwerking, opleiding bijzondere jeugdzorg, masters in de orthopedagogiek, studenten VPSW (polyvalent verzorgende/zorgkundige, jeugd en gehandicaptenzorg (A2 en A1). In het kader van het welzijn voor elke werknemer doorlopen stagiaires en vrijwilligers dezelfde aanwervingsprocedure als elk personeelslid en moeten zij ook beschikken over een medisch attest, afgeleverd door de arbeidsgeneesheer van de school na opmaak van interne risico-analyse door de voorziening. Er is tevens een afsprakenplan waarin rechten en plichten van elke stagiair zijn in vastgelegd Zij dienen, net als het andere personeel, een attest van goed gedrag en zeden binnen te brengen alvorens de stage aan te vangen.

Voor de personeelsleden is er een **aankondigingsbord** in de ontvangstruimte voor officiële en officieuze aankondigingen alsook een rek met in de centrale hal een overzicht van mogelijke vorming en opleiding en informatie vanuit de vakbond. Er is tevens een kleine **instellingsbibliotheek** waar begeleiders en stagiaires boeken, tijdschriften en artikels kunnen uitlenen of lezen.

Ook de **vakbond** beschikt over een eigen aankondigingsbord in de hal. Er zijn regelmatig formele overlegmomenten tussen directie en vakbondsafgevaardigden van de voorziening.

Vrijwilligers beschikken over een schriftelijke overeenkomst (afsprakennota) waarin taken en verplichtingen van zowel de vrijwilliger als de instelling duidelijk vermeld staan. Er is er ook een registratiesysteem voor deze vrijwilligers. Er is een verantwoordelijke voor de vrijwilligers aangesteld. Zij krijgen eveneens de Nieuwsbrief van de gebruikersraad.

Humival neemt deel aan een aantal **intersectorale initiatieven** zoals **Time Outproject bijzondere jeugdzorg** (Hadron - De Kerhoek - Zomergem), uitvoering **autonome werkstraffen** (justitiehuis Gent) en **project deeltijds leren – deeltijds werken** (PCDO Eeklo). De meeste van deze mensen worden tewerkgesteld binnen de logistieke dienst.

VIII. Besluit.

Tot hier in een notendop de voorstelling van de werking van Humival. De voorstelling is in feite nooit af, omdat de werking steeds verder evolueert. Steeds opnieuw worden wij geconfronteerd met nieuwe uitdagingen waar wij samen met de begeleiders op zoek gaan naar mogelijke oplossingen. Hierbij staat de zorgvraag van de gebruiker steeds centraal.

De instellingsbrochure wordt **jaarlijks** geëvalueerd, besproken en aangepast. Ze dient als het **referentiekader** om onze werking verder gestalte te geven naast de synthese van het geschreven referentiekader die in de instellingsbibliotheek terug te vinden is.

Meer informatie rond de werking vindt men terug in het **kwaliteitshandboek**, de verschillende **collectieve** afsprakenplannen per (leef)groep en de **instellingsbibliotheek**.

Men kan ook altijd terecht bij de **kwaliteitscoördinator** of de **directeur** van de instelling met vragen, bedenkingen en suggesties.

06 januari 2015

Mia De Vleeschauwer
Zorgcoördinator

Marc Sercu
Directeur